

Sygn.akt III AUa 1397/13

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

**Przewodniczący: SSA Barbara Orechwa-Zawadzka (spr.)**

**Sędziowie: SA Bohdan Bieniek**

**SA Piotr Prusinowski**

**Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska**

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 marca 2014 r. w B.

**sprawy z odwołania J. D.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do emerytury od dnia 16 października 2009r.

**na skutek apelacji wnioskodawcy J. D.**

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 lipca 2013 r. sygn. akt IV U 2706/13

**oddala apelację.**

Sygn. akt III AUa 1397/13

## UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 18 kwietnia 2013 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), z urzędu przeliczył J. D. wysokość emerytury od dnia 1 września 2011 roku.

J. D. w odwołaniu od powyższej decyzji podniósł, że nie zgadza się z datą, od jakiej świadczenie zostało przyznane. Wnosił o ustalenie prawa do świadczenia od dnia 16 października 2009 roku podnosząc, że w tej dacie spełnił wszystkie warunki do przyznania prawa do emerytury, tj. m.in. osiągnął wymagany wiek 60 lat oraz posiadał wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach. Dodatkowo na rozprawie przed Sądem Okręgowym w dniu 19 lipca 2013 roku złożył wniosek o ponowne przeliczenie wysokości świadczenia.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu powyższego odwołania wyrokiem z dnia 19 lipca 2013 roku odwołanie oddalił (pkt I) oraz wniosek w zakresie ponownego przeliczenia emerytury przekazał do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. celem rozpoznania (pkt II). Z ustaleń Sądu I instancji wynikało, że J. D. trzykrotnie składał w organie rentowym wnioski o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Pierwszy wniosek o świadczenie wnioskodawca złożył w dniu 5 października 2009 roku. Wskutek rozpoznania tego wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 14

października 2009 roku odmówił prawa do emerytury, wskazując, że wnioskodawca nie legitymuje się wymaganym stażem pracy w szczególnych warunkach. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 23 listopada 2009 roku w sprawie o sygn. akt IV U 1727/09 oddalono odwołanie J. D. od powyższej decyzji. Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 4 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 1062/09 oddalono apelację wnioskodawcy od powyższego wyroku Sądu I instancji. W dniu 24 lutego 2010 roku J. D. złożył kolejny wniosek o emeryturę, wskutek rozpoznania którego decyzją organu rentowego z dnia 22 marca 2010 roku odmówiono mu prawa do emerytury, ponownie wskazując, iż nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 14 czerwca 2010 roku w sprawie o sygn. akt IV U 648/10 oddalono odwołanie J. D. od powyższej decyzji, zaś wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 21 września 2010 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 600/10 oddalono apelację wnioskodawcy od powyższego wyroku Sądu I instancji. Następny wniosek o emeryturę J. D. złożył w organie rentowym w dniu 12 września 2011 roku. Decyzją z dnia 2 listopada 2011 roku po raz kolejny odmówiono mu prawa do świadczenia, wskazując, że nie wykazał 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Wskutek odwołania wnioskodawcy od powyższej decyzji, wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 14 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt IV U 2935/11 - wydanym po przeprowadzeniu opinii biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy - zmieniono zaskarżoną decyzję, zaliczono wnioskodawcy okres pracy w szczególnych warunkach od dnia 16 października 1968 roku do dnia 18 kwietnia 1972 roku oraz od dnia 20 września 1972 roku do dnia 31 grudnia 1984 roku i przyznano prawo do emerytury od dnia 1 września 2011 roku. J. D. nie zgodził się z datą, od której zostało mu przyznane świadczenie i wywiódł apelację w powyższym zakresie. Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 września 2012 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 495/12 apelacja wnioskodawcy została oddalona. Organ rentowy w wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 14 marca 2012 roku wydał decyzję z dnia 29 listopada 2012 roku, na podstawie której przyznano wnioskodawcy emeryturę od dnia 1 września 2011 roku, przy czym z uwagi na pobieranie przez wnioskodawcę renty, zawieszono wypłatę emerytury – jako świadczenia mniej korzystnego. Na podstawie kolejnej decyzji z dnia 3 grudnia 2012 roku przyznano J. D. emeryturę od dnia 1 września 2011 roku oraz podjęto jej wypłatę jako świadczenia korzystniejszego, przyjmując za podstawę wymiaru świadczenia kwotę obliczoną zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wnioskodawca zakwestionował prawidłowość wyliczenia świadczenia, zaś w szczególności wysokość przyjętego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru oraz domagał się przyznania prawa do emerytury od dnia 1 października 2009 roku. Aktualnie zaskarżoną decyzją z dnia 18 kwietnia 2013 roku organ rentowy z urzędu dokonał ponownego przeliczenia emerytury. Data przyznania świadczenia nie uległa zmianie. Sąd Okręgowy wskazał, iż zaskarżona decyzja co do daty, od której przyznano świadczenie została wydana w wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 14 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt IV U 2935/11. Jedynie zatem spełnienie warunków określonych w art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dawałoby podstawę do zmiany decyzji w sposób, którego domagał się wnioskodawca. Tymczasem w przedmiotowej sprawie nie wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 114 w/w ustawy. Sąd I instancji zauważył, że J. D. podnosi te same zarzuty, które wskazał w apelacji, wywiedzionej od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 14 marca 2012 roku. Konsekwentnie utrzymuje on, że wszystkie warunki do przyznania prawa do emerytury, w tym 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach spełniał w dniu ukończenia 60-tego roku życia, czyli w dniu 16 października 2009 roku. Sąd Okręgowy wskazał, iż przyczyny ustalenia innej (niż 16 października 2009 roku) daty przyznania prawa do emerytury zostały wskazane w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 września 2012 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 495/12, którym oddalono apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 14 marca 2012 roku. Sąd Apelacyjny podniósł, iż Sąd I instancji jako nowy dowód w sprawie w rozumieniu art. 114 w/w ustawy potraktował opinię biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Zatem dopiero w tamtym postępowaniu, zainicjowanym złożeniem odwołania od decyzji organu rentowego z dnia 2 listopada 2011 roku (wskutek wniosku o świadczenie złożonego w organie rentowym w dniu 12 września 2011 roku) wnioskodawca wykazał wymagany staż pracy w szczególnych warunkach. Zatem przy ustalaniu prawa do świadczenia, Sąd prawidłowo wziął pod uwagę datę złożenia wniosku poprzedzającego wydanie decyzji zaskarżonej w niniejszym postępowaniu, tj. 12 września 2011 roku. Zgodnie zaś z treścią art. 129 ust. 1 w/w ustawy świadczenia w niej przewidziane przyznaje się od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Tym samym świadczenie zostało przyznane prawidłowo od dnia 1 września 2011 roku. Odnosząc się natomiast do żądania ponownego przeliczenia wysokości emerytury, Sąd Okręgowy,

powołał się na ugruntowane w orzecznictwie stanowisko, iż w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt I sentencji wyroku na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 1 k.p.c., zaś jak w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 477<sup>10</sup> § 1 k.p.c.

J. D. zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej daty, od której Sąd Okręgowy w Olsztynie przyznał mu prawo do emerytury, tj. 1 września 2011 roku. Podniósł, iż Sąd I instancji nie uwzględnił faktu, że spełniał on wszystkie warunki niezbędne do przyznania na jego rzecz świadczenia emerytalnego już w dniu 16 października 2009 roku (w apelacji błędnie wskazano datę 14 października 2009 roku), czyli wówczas, gdy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. rozpoznawał jego pierwszy wniosek o przyznanie prawa do świadczenia emerytalnego, co wynika wprost z przedstawionego materiału dowodowego. Zaskarżonemu wyrokowi wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., gdyż - w jego ocenie - Sąd I instancji dokonał błędnej oceny zebranego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego.

Wskazując na powyższe zarzuty wnioskodawca domagał się zmiany zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji i przyznania prawa do świadczenia emerytalnego od dnia 16 października 2009 roku, zasądzenia na jego rzecz stosownej kwoty tytułem wyrównania oraz zasądzenia kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz właściwie zastosował przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne oraz wykładnię przepisów.

Jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji, J. D. trzykrotnie składał w organie rentowym wnioski o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W toku rozpoznawania przez Sąd Okręgowy odwołania od decyzji organu rentowego z dnia 2 listopada 2011 roku (wydanej wskutek wniosku złożonego w organie rentowym w dniu 12 września 2011 roku) został przeprowadzony dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, z którego wynikało, iż sporny okres zatrudnienia, od którego zależało spełnienie przez wnioskodawcę warunku legitymowania się co najmniej 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach - zdaniem biegłego – winien być uznany jako okres pracy w szczególnych warunkach. Sąd Okręgowy w Olsztynie podzielił wnioski tej opinii, wyrokiem z dnia 14 marca 2012 roku w sprawie o sygn. akt IV U 2935/11 zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 2 listopada 2011 roku i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 września 2011 roku, tj. od miesiąca, w którym został złożony w organie rentowym wniosek, który zainicjował niniejsze postępowanie. Nie zgadzając się z datą, od której zostało przyznane świadczenie, J. D. wywiódł apelację od wyroku Sądu I instancji, w której wskazywał, że wszystkie warunki do przyznania prawa do dochodzonego świadczenia spełniał już wcześniej, tj. w dniu 16 października 2009 roku. Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 26 września 2012 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 495/12 apelację wnioskodawcy oddalił, wskutek czego uprawomocnił się wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 14 marca 2012 roku. Aktualnie zaś wnioskodawca w dalszym ciągu kwestionuje datę przyznania świadczenia w decyzji, wydanej w wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 14 marca 2012 roku, czyli podnosi kwestię, która została już rozstrzygnięta prawomocnym wyrokiem. Niemniej jednak niniejsza sprawa stanowi odrębne postępowanie w stosunku do postępowania w sprawie IV U 2935/11, gdyż została ona wszczęta na skutek odwołania J. D. od nowej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 18 kwietnia 2013 roku, wydanej już po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie o sygn. akt IV U 2935/11. Podkreślić należy, że przedmiotem decyzji z dnia 18 kwietnia 2013 roku nie była data przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury, lecz przeliczenie z urzędu wysokości emerytury. Przeliczenie to nastąpiło od dnia 1 września 2011 roku i jest zgodne z art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ponieważ prawo do emerytury zostało ustalone i przyznane wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z

dnia 14 marca 2012 roku, wydanym w toku postępowania zainicjowanego odwołaniem od decyzji wydanej wskutek rozpoznania przez organ rentowy wniosku z dnia 12 września 2011 roku, to po stwierdzeniu, że wnioskodawca spełnia wszystkie przesłanki do przyznania prawa do emerytury, w tym legitymuje się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych – świadczenie to prawidłowo zostało przyznane od dnia 1 września 2011 roku, czyli od miesiąca złożenia wniosku. W tej sytuacji przeliczenie wysokości emerytury dokonane decyzją z dnia 18 kwietnia 2013 roku, mogło nastąpić od tej samej daty.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c.

A.K.